

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ

Αθήνα, 29/ 09/2016

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αρ. Πρωτ. 100686ΕΥΣΣΑ2003

Ταχ. Δ/ση : Μητροπόλεως 3 (5^{ος} όροφος)

Ταχ. Κώδικας : 105 57, Σύνταγμα

Πληροφορίες : Γραφείο Προϊσταμένου

Τηλ. : 210-3726000

Fax : 210-3726028

E-mail: eyssa@mnec.gr

Προς:

Πίνακα Αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2013

Έχοντας Υπόψη :

1. Το ΠΔ 70 (ΦΕΚ 114/Α/22-9-2015) περί «... μετονομασίας του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ...».
2. Το ΠΔ 73 (ΦΕΚ 116/Α/23-9-2015) περί διορισμού Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.
3. Το Π.Δ. 116/2014 (ΦΕΚ 185/Α'/3-9-2014) «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας».
4. Το διορισμό του μετακλητού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, κου. Π. Κορκολή (ΦΕΚ 726/13/10/2015 Τεύχος Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα).
5. Την υπ'αριθμ.69136/ΕΥΘΥ 627/22-6-2015 (ΦΕΚ 1451/Β'/10-7-2015) Υπουργική Απόφαση και Διόρθωση Σφάλματος (ΦΕΚ 1943/Β'/09.09.15) για την Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης του άρθρου 15 παρ. 1 του Ν. 4314/2014 και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 35257/17.10.2001 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' /1352), όπως ισχύει.

6. Την υπ' αριθμ. 91479/ΕΥΘΥ 833/08-9-2015 Υπουργική Απόφαση για την Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής σύμφωνα με τα άρθρα 15 παρ. 2 και 42 του Ν.4314/2014 και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 35256/17.10.2001 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 1352/Β'/17.10.2001) όπως ισχύει.
7. Την υπ' αριθμ. 69137/ΕΥΘΥ 628/22-6-2015 (ΦΕΚ 1451/Β'/ 10.07.15) Υπουργική Απόφαση για την Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) όπως ισχύει.
8. Την υπ' αριθμ. 69132/ΕΥΘΥ 625/22-6-2015 (ΦΕΚ 1451/Β'/10.07.15) Υπουργική Απόφαση για την Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ), όπως ισχύει.
9. Την υπ' αριθμ. 69135/ΕΥΘΥ 626/22-6-2015 (ΦΕΚ 1451/Β/10.07.15) Υπουργική Απόφαση για την Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), όπως ισχύει.
10. Την υπ' αριθμ. 70313/ΕΥΘΥ 646/30-6-2015 (ΦΕΚ 1467/Β/14.07.15) Υπουργική Απόφαση για την Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ), όπως ισχύει.
11. Την υπ' αριθμ. 69131/ΕΥΘΥ 624/22-6-2015 (ΦΕΚ 1451/Β'/10.07.15) Υπουργική Απόφαση για την αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πιστοποίησης του άρθρου 10 του Ν.4314/2014 και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 43491/ΔΙΟΕ789/21.12.2000 (ΦΕΚ 1639/Β'/29.12.2000) Κοινής Υπουργικής Απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
12. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 21109/25-2-2015 (ΑΔΑ: ΩΧΝΘ465ΦΘΘ-ΝΗΠ) περί τοποθέτησης στη θέση του Προϊσταμένου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του κ. Ιωάννη Φίρμπα.
13. Τον Κανονισμό (ΕΚ) με αρ. 1083/11-7-2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1260/1999, όπως τροποποιήθηκε.
14. Τον Κανονισμό ΕΤΠΑ Κανονισμός (ΕΚ) με αρ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε.
15. Τον Κανονισμό ΕΚΤ (ΕΚ) με αρ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.
16. Τον Κανονισμό (ΕΚ) με αρ. 1084/2006 του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής, όπως τροποποιήθηκε.
17. Τον Κανονισμό εφαρμογής (ΕΚ) 1828/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση Κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, όπως τροποποιήθηκε.
18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1839/2015 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Οκτωβρίου 2015 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την Ελλάδα.
19. Τις Κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013 που αποτελούν Παράρτημα της Απόφασης της Επιτροπής C(2015)2771/30.4.2015 όσον αφορά την τροποποίηση της Απόφασης C(2013) 1573 για την έγκριση των κατευθυντήριων

γραμμών σχετικά με το κλείσιμο επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για παροχή συνδρομής από το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ (2007 – 2013).

20. Το Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267/Α'/3-12-2007) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
21. Το Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α'/23-12-2014) για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
22. Την υπ'αριθμ. 7725/28.3.2007 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Κωδικός CCI 2007GR16UNS001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
23. Την υπ'αριθμ. C/2007/5534/12.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού (Κωδικός CCI 2007GR05UPO001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
24. Την υπ'αριθμ. C/2007/5634/16.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (Κωδικός CCI 2007GR05UPO002), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
25. Την υπ'αριθμ. C/2007/5528/9.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση (Κωδικός CCI 2007GR05UPO003), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
26. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5338/16.10.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε Π Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (Κωδικός CCI 2007GR161PO001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
27. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5339/26.10.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση (Κωδικός CCI 2007GR161PO002), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
28. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5444/5.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (Κωδικός CCI 2007GR161PO003), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
29. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5436/31.10.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας (Κωδικός CCI 2007GR161PO004), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
30. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5442/5.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη (Κωδικός CCI 2007GR161PO005), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
31. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5443/5.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Αττική (Κωδικός CCI 2007GR161PO006), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
32. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5441/5.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Δυτική Ελλάδα - Πελοπόννησος - Ιόνιοι Νήσοι (Κωδικός CCI 2007GR161PO007), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
33. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5337/26.10.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Μακεδονία – Θράκη (Κωδικός CCI 2007GR161PO008), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
34. Την υπ'αριθμ. C(2007) 5332/26.10.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα - Ήπειρος (Κωδικός CCI 2007GR16UPO001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

35. Την υπ' αριθμ. C(2007)5439/5.11.07 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του ΠΕΠ Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου (Κωδικός CCI 2007GR16UP0002), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
36. Την υπ' αριθμ. C(2008)6479/3.11.08 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Ε.Π. «Αποθεματικό Απροβλέπτων» (Κωδικός CCI 2007GR051RV001), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
37. Την υπ' αριθμ. C(2008)1129/28-03-2008 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα- Βουλγαρία 2007-2013», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
38. Την υπ' αριθμ. C(2008)1132/28-03-2008 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα- Ιταλία 2007-2013», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
39. Την υπ' αριθμ. C(2008)1131/28-03-2008 Απόφαση της Ε.Ε. περί έγκρισης του Προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα - Κύπρος 2007-2013», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
40. Το υπ' αριθμ. 127558/ΕΥΘΥ 1227/9-12-2015 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με θέμα «Ολοκλήρωση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2007-2013».
41. Το υπ' αριθμ. 18682/18-2-2016 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με θέμα «Ενέργειες ενεργοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και τακτοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013».
42. Το υπ' αριθμ. 81671/Α.Π.5326/29-7-2016 έγγραφο της Αρχής Πιστοποίησης με θέμα «Προγραμματισμός Ενεργειών – Συντονισμός Φορέων για το Κλείσιμο των Ε.Π. 2007-2013».
43. Το υπ' αριθμ. 2757/28-7-2016 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΕΔΕΛ) με θέμα «Κλείσιμο προγραμμάτων περιόδου 2007-2013».
44. Το υπ' αριθμ. 85208/Α.Π.5669/11-8-2016 έγγραφο της Αρχής Πιστοποίησης με θέμα «Τόκοι των προχρηματοδοτήσεων των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2007-2013 – Κατάρτιση Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης των Ε.Π. 2007-2013 – Στόχου 1 και 2.

εκδίδεται η παρούσα Εγκύκλιος για την κατάρτιση και έγκριση των Τελικών Εκθέσεων Υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 – 2013.

Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Σχεδιασμού, Στρατηγικής και Αξιολόγησης σε συνεργασία με τις λοιπές Ειδικές Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και συγκεκριμένα με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ), την Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ), την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), την Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), την Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΥΟΠΣ), καθώς και την Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης.

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΛΙΚΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Εγκύκλιος αφορά την προετοιμασία για την κατάρτιση, έγκριση και αποστολή στην Ε.Ε. των **Τελικών Εκθέσεων Υλοποίησης** των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013. Λαμβάνει υπόψη τις απαιτήσεις του Κανονιστικού πλαισίου της Ε.Ε και ειδικότερα το Άρθρο 67 του Κανονισμού 1083/2006 και τον Κανονισμό 1828/2006 σχετικά με το περιεχόμενο της Τελικής Έκθεσης. Βασίστηκε στις Κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013 που αποτελούν

Παράρτημα της Απόφασης της Επιτροπής C(2015)2771/30.4.2015, για το κλείσιμο των Ε.Π. που εγκρίθηκαν για παροχή συνδρομής από το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ (2007 – 2013).

Στόχος της Εγκυκλίου είναι η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων σχετικά με το έγκαιρο και αποτελεσματικό κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για παροχή συνδρομής από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού από 1η Ιανουαρίου 2007 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα Εγκύκλιος απευθύνεται στις Αρχές οι οποίες εμπλέκονται στη διαδικασία διαχείρισης και εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2007- 2013, που συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ.

Για τα 5 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και για το ΕΠΕΑ (Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων), οι Τελικές Εκθέσεις Υλοποίησης υποβάλλονται από την Εθνική Αρχή Συντονισμού και συγκεκριμένα από την ΕΥΣΕ του ΥΠΟΙΑΤ με βάση την αντίστοιχη πληροφόρηση που θα λαμβάνει από τις Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών ή/και τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) στις περιπτώσεις όπου αυτοί έχουν αναλάβει τη διαχείριση τμήματος του ΠΕΠ. Η κάθε μία από τις Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών και οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, είναι υπεύθυνοι να αποστείλουν την απαραίτητη πληροφόρηση (κείμενα και πίνακες) για τους Άξονες Προτεραιότητας που διαχειρίζονται στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) μέχρι **11/11/2016**.

Για τα λοιπά Επιχειρησιακά Προγράμματα, οι Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης θα αποστείλουν την απαραίτητη πληροφόρηση (κείμενα και πίνακες) για τους άξονες προτεραιότητας που διαχειρίζονται στη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ μέχρι **11/11/2016**.

Προκειμένου να διασφαλιστεί το ομαλό κλείσιμο Αξόνων, Ταμείων και Στόχων του Ε.Π., η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) δύναται στην Τελική Έκθεση Υλοποίησης να περιλαμβάνει έργα / δράσεις των οποίων οι δαπάνες συνολικά ανέρχονται μέχρι το 110% της Κοινοτικής Συνδρομής του Άξονα Προτεραιότητας κι όχι πάνω από το ποσοστό της ΚΣ του Ταμείου ανά Στόχο που θα αποφασισθεί από την ΕΑΣ.

Ειδικότερα, οι ΕΦΔ σε συνεργασία με τη ΔΑ αποτυπώνουν και στέλνουν τα στοιχεία / πίνακες έργων, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών στοιχείων (σύμφωνα με τις απαιτήσεις των εγγράφων κλεισίματος), που αφορούν τμήμα ή σύνολο των Αξόνων που διαχειρίζονται ως ΕΦΔ.

Στην περίπτωση που η ΔΑ κρίνει ότι απαιτείται χρήση υπερδέσμευσης πέραν των ορίων της παρούσας, υποβάλλει σχετικό αίτημα στην ΕΥΣΕ, το οποίο εξετάζεται ανά περίπτωση.

Το εκάστοτε αίτημα υπερδέσμευσης θα συνοδεύεται από:

- τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της προτεινόμενης υπερδέσμευσης, με επαρκή αιτιολόγηση της αναγκαιότητάς της σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση του Άξονα και Ταμείου-Στόχου,
- τεκμηρίωση της επίτευξης των στόχων του Άξονα, στα πλαίσια του οποίου προτείνεται η υπερδέσμευση, με αναφορά στους δείκτες του Ε.Π.

Η αποδοχή της υπερβάλλουσας υπερδέσμευσης θα χορηγείται εγγράφως από την ΕΥΣΕ.

Για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας κλεισίματος εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας απαιτείται η άμεση οριστικοποίηση των στοιχείων κάθε Προγράμματος. Για το σκοπό αυτό κάθε Φορέας Διαχείρισης (ΔΑ/ΕΦΔ) θα πρέπει άμεσα να μεριμνήσει για τα ακόλουθα:

1. Ολοκλήρωση τακτοποίησης των έργων που απεντάσσονται (κατάσταση έργων 2a και 2b) ή τμηματοποιούνται. Οριστικοποίηση στοιχείων ημιτελών έργων (κατάσταση έργων 4b) που παραμένουν στο Πρόγραμμα.
2. Ολοκλήρωση των διαχειριστικών ελέγχων – οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων – κλείσιμο συστάσεων διαφόρων ελεγκτικών οργάνων
3. Οριστικοποίηση στοιχείων φυσικής και οικονομικής προόδου των πράξεων και έναρξη της διαδικασίας ολοκλήρωσης για κάθε πράξη του Προγράμματος κατά τα προβλεπόμενα στη διαδικασία Δ ΙΙ_7 του εγχειριδίου διαδικασιών ΣΔΕ και στην εγκύκλιο ολοκλήρωσης πράξεων/αρ.πρ. 127558/ΕΥΘΥ1227/9.12.15.
4. Καταχώρηση στοιχείων ολοκλήρωσης πράξεων στο ΟΠΣ και έκδοση των αποφάσεων ολοκλήρωσης πράξης (με έγκριση του ΓΓ ή ΕΓ που προΐσταται της ΔΑ/ΕΦΔ).

Το Σχέδιο της Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης θα αποσταλεί στην ΕΑΣ/ΕΥΣΕ, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην ΕΔΕΛ το αργότερο μέχρι **13/1/2017**, προκειμένου να εξεταστεί από κοινού από τις Υπηρεσίες. Στη συνέχεια, θα αποσταλεί στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για έγκριση μέσω γραπτής διαδικασίας. Η εγκεκριμένη Τελική Έκθεση Υλοποίησης θα υποβληθεί ηλεκτρονικά μέσω SFC εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Η Τελική Έκθεση Υλοποίησης αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό έγγραφο στη διαδικασία κλεισίματος των Προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της Προγραμματικής Περιόδου 2007 - 2013.

Σύμφωνα με το Άρθρο 89, παράγραφος 1 του Κανονισμού 1083/2006, για την πληρωμή του τελικού υπολοίπου τα Κράτη Μέλη οφείλουν να υποβάλουν αίτηση πληρωμής για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα η οποία συνοδεύεται από τα ακόλουθα τρία έγγραφα («έγγραφα κλεισίματος»):

- (1) Αίτηση Πληρωμής του τελικού υπολοίπου και δήλωση δαπανών.
- (2) Τελική Έκθεση Υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- (3) Δήλωση Κλεισίματος που συνοδεύεται από τελική έκθεση ελέγχου.

Τα έγγραφα κλεισίματος θα πρέπει να έχουν υποβληθεί όλα έως τις 31 Μαρτίου 2017 (Άρθρο 89, παρ.1 Κανονισμός 1083/2006). Κατά συνέπεια η Δ.Α κάθε Ε.Π. θα πρέπει να υποβάλει στην Ε.Ε., την Τελική Έκθεση Υλοποίησης, ως ένα από τα 3 έγγραφα κλεισίματος που συνοδεύουν την Αίτηση Πληρωμής, το αργότερο **έως τις 31 Μαρτίου του 2017**, αφού προηγηθεί η έγκρισή της από την οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης (άρθρο 65, παρ.δ, Κ.1083/2006). Η Έκθεση **υποβάλλεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά μέσω SFC** σύμφωνα με το Άρθρο 66, παρ.3 του Γενικού Κανονισμού 1083/2006. Στην ιστοσελίδα <https://ec.europa.eu/sfc/en/2007/sfc2007-information-closure> παρέχονται οδηγίες για την ηλεκτρονική υποβολή της Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης.

Για την προετοιμασία των εγγράφων κλεισίματος θα πρέπει να τηρηθούν οι σχετικές προθεσμίες σύμφωνα με το υπ' αριθμ.81671/Α.Π.5326/29-7-2016 έγγραφο της Αρχής Πιστοποίησης με θέμα «Προγραμματισμός Ενεργειών – Συντονισμός Φορέων για το Κλείσιμο των Ε.Π. 2007-2013» και ενδεχομένως συμπληρωματικών εγγράφων των αρμόδιων για το συντονισμό Αρχών.

Στο περιεχόμενο της έκθεσης (σύμφωνα με το παράρτημα XVIII του Κανονισμού 1828/2006) περιλαμβάνεται επισκόπηση της υλοποίησης του Επιχειρησιακού

Προγράμματος σε φυσικούς και οικονομικούς όρους, τόσο για το σύνολο του Προγράμματος όσο και ανά Άξονα Προτεραιότητας. Επιπλέον, περιλαμβάνονται όλες οι αναλυτικές πληροφορίες για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί και τα βήματα που πραγματοποιήθηκαν για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας εφαρμογής του Προγράμματος.

Για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, **εκτός από τις παραπάνω απαιτήσεις**, είναι απαραίτητη η συμπλήρωση πρόσθετων εξειδικευμένων αναφορών.

Για τη διευκόλυνση των Διαχειριστικών Αρχών επισυνάπτεται Υπόδειγμα της Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης του Ε.Π. με **αναλυτικές οδηγίες και υποδείξεις** ανά κεφάλαιο και υποκεφάλαιο της Έκθεσης.

2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ Ε.Π.

A. Κανονισμός 1083/2006 (εφεξής Γενικός Κανονισμός), Άρθρο 67 «Ετήσια έκθεση και τελική έκθεση υλοποίησης»

1. Η Διαχειριστική Αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου 2017, Τελική Έκθεση Υλοποίησης σχετικά με την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος .

2. Η Τελική Έκθεση Υλοποίησης περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες προκειμένου να παρέχεται σαφής εικόνα για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος:

- α) την πρόοδο που σημειώθηκε στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και τους Άξονες Προτεραιότητας σε σχέση με τους ειδικούς, επαληθεύσιμους στόχους τους, με ποσοτικό υπολογισμό εάν και εφόσον μπορούν να εκφραστούν ποσοτικά, κάνοντας χρήση των δεικτών του άρθρου 37 παράγραφος 1 στοιχείο γ), σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας,
- β) ποσοτικό προσδιορισμό των χρηματοοικονομικών δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 66, παράγραφος 2, και εκφράζουν τη σωρευτική χρηματοοικονομική εκτέλεση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με λεπτομερή αναφορά των εξής για κάθε Άξονα Προτεραιότητας:
 - (i) του συνολικού ποσού των πιστοποιημένων επιλέξιμων δαπανών που καταβάλλονται από τους δικαιούχους και της αντίστοιχης δημόσιας συνεισφοράς·
 - (ii) του λόγου του συνολικού ποσού των πιστοποιημένων επιλέξιμων δαπανών που καταβάλλονται από τους δικαιούχους προς τη συνολική χρηματοδότηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της ενωσιακής χρηματοδότησης και της εθνικής συμμετοχής.

Ανάλογα με την περίπτωση, η χρηματοοικονομική εκτέλεση σε περιοχές που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη παρουσιάζεται χωριστά στο πλαίσιο κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος·

- γ) για ενημερωτικούς μόνον λόγους, ενδεικτική ανάλυση της κατανομής των πόρων των Ταμείων ανά κατηγορία, σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3,

- δ) τα μέτρα που λαμβάνονται από τη Διαχειριστική Αρχή ή την Επιτροπή Παρακολούθησης για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης, ιδίως δε:
 - i) τα μέτρα παρακολούθησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων συλλογής δεδομένων,
 - ii) συνοπτική παράθεση των τυχόν σημαντικών προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των τυχόν ληφθέντων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που λήφθηκαν σε απάντηση των σχολίων που διατυπώνονται δυνάμει του άρθρου 68 παράγραφος 2, εφόσον απαιτείται,
 - iii) τη χρησιμοποίηση Τεχνικής Βοήθειας.
- ε) τα μέτρα που λήφθηκαν για την πληροφόρηση και δημοσιότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος,
- στ) πληροφορίες σχετικά με σημαντικά προβλήματα που αφορούν τη συμμόρφωση προς το Κοινοτικό Δίκαιο, τα οποία ανέκυψαν κατά την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και τα μέτρα που λήφθηκαν για την επίλυσή τους,
- ζ) ανάλογα με την περίπτωση, την πρόοδο και τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων,
- η) τη χρήση της συνδρομής που έχει διατεθεί ύστερα από ακύρωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 98 παράγραφος 2, στη Διαχειριστική Αρχή ή σε άλλη Δημόσια Αρχή κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος,
- θ) περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώθηκε ουσιαστική τροποποίηση δυνάμει του άρθρου 57.
 - i) πρόοδος στη χρηματοδότηση και εφαρμογή των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπως ορίζονται στο άρθρο 44, και συγκεκριμένα:
 - ii) περιγραφή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ρυθμίσεων εφαρμογής·
 - iii) καθορισμός των φορέων οι οποίοι εφαρμόζουν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένων όσων ενεργούν μέσω ταμείων χαρτοφυλακίου·
 - iv) ποσά ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και την εθνική συγχρηματοδότηση που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·
 - v) ποσά ενίσχυσης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και την εθνική συγχρηματοδότηση που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Το εύρος των πληροφοριών που διαβιβάζονται στην Επιτροπή είναι ανάλογο με το συνολικό ποσό της δαπάνης του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ανάλογα με την περίπτωση, οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται σε συνοπτική μορφή.

B. Κανονισμός 1828/2006

Το Παράρτημα XVIII του Εφαρμοστικού Κανονισμού 1828/2006 εξειδικεύει το περιεχόμενο της Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης και ιδιαίτερα τις αναφορές του άρθρου 67 (2) του Γενικού Κανονισμού για το περιεχόμενο της έκθεσης, με την λεπτομερή παράθεση των απαιτούμενων πινάκων και πληροφοριών που θα πρέπει να υπάρχουν σε αυτή. Παράλληλα το Παράρτημα XXIII του ίδιου Κανονισμού παραθέτει για τα Επιχειρησιακά

Προγράμματα που **συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ**, τα απαραίτητα στοιχεία ανά ομάδα- στόχο που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην Έκθεση.

Γ. Νόμος 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», Άρθρο 3, παρ. θ.

Η ΕΥΔ συντάσσει και μετά την έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης υποβάλλει στην Επιτροπή τις Ετήσιες και Τελικές Εκθέσεις σχετικά με την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Το πλαίσιο υποχρεώσεων και απαιτούμενων πληροφοριών για την υποβολή της Ετήσιας και Τελικής Έκθεσης υλοποίησης καθορίζεται με σαφήνεια στο άρθρο 67 του Γενικού Κανονισμού 1083/2006»

Δ. Κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013 - Παράρτημα της Απόφασης της Επιτροπής C(2015)2771/30.4.2015 (εφεξής «Κατευθυντήριες γραμμές»).

Η Τελική Έκθεση Υλοποίησης περιλαμβάνει τις πληροφορίες που περιγράφονται στο Άρθρο 67 παρ. 2 του Γενικού Κανονισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές για το κλείσιμο των Προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής.

Η δομή της Τελικής Έκθεσης Υλοποίησης είναι η ίδια με την Ετήσια Έκθεση και καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα XVIII του Κανονισμού 1828/2006 (εφεξής Εκτελεστικός Κανονισμός).

Αποδεκτότητα, έγκριση και προθεσμίες

- Ο Γενικός Κανονισμός προβλέπει ότι γενικά αποδεκτή είναι η έκθεση που περιλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 67 παρ. 2 του Γενικού Κανονισμού.
- Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της πέντε (5) μήνες από την ημερομηνία παραλαβής (31.3.2017) της Τελικής Έκθεσης για να επιβεβαιώσει το παραδεκτό της έκθεσης ή να υποβάλει σχόλια. Η Τελική Έκθεση θα γίνει αποδεκτή αν υπάρξει ανταπόκριση στα σχόλια. Εάν η Επιτροπή δεν απαντήσει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η έκθεση θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή.

Όταν η Επιτροπή υποβάλει τα σχόλια, το Κράτος Μέλος διαθέτει δύο (2) μήνες για να δώσει απάντηση και να παράσχει τις αναγκαίες πληροφορίες. Με γραπτή αίτηση του ΚΜ μπορεί να παραταθεί η ημερομηνία αυτή για επιπλέον δύο (2) μήνες.

- Σε περίπτωση που το Κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να βελτιώσει την Έκθεση, η Επιτροπή την απορρίπτει και προχωρεί σε κλείσιμο με βάση τα διαθέσιμα έγγραφα. Συγχρόνως δύναται να προχωρήσει σε δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο του Άρθρου 99 του Γενικού Κανονισμού.
- Ο στόχος για την Τελική Έκθεση είναι να έχει αναθεωρηθεί και γίνει αποδεκτή από την Επιτροπή εντός ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής (31.3.2018).

Πρόσθετες πληροφορίες σε σχέση με τις Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές, στην Τελική Έκθεση Υλοποίησης, περιλαμβάνονται, επιπλέον των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στις Ετήσιες Εκθέσεις, οι παρακάτω πληροφορίες αναλυτικά:

- **Έκθεση ως προς το συμπληρωματικό ποσό.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.3 των Κατευθυντηρίων γραμμών για το κλείσιμο, τα Κράτη Μέλη που επωφελούνται της παρέκκλισης που αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 2 του Γενικού Κανονισμού οφείλουν να υποβάλουν έκθεση ως προς τη χρήση των ποσών που καταβλήθηκαν ως συμπληρωματικό ποσό και να αναφέρονται αναλυτικά τα συμπληρωματικά μέτρα που ελήφθησαν, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα εν λόγω ποσά στόχευαν συγκεκριμένα σχέδια, τα οποία προωθούν την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- **Έκθεση αναφορικά με τα μεγάλα έργα.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.4 των Κατευθυντηρίων γραμμών για το κλείσιμο, αν ένα μεγάλο έργο συγχρηματοδοτείται από περισσότερα του ενός Προγράμματα, θα πρέπει όλα τα σχετικά Προγράμματα να συμπεριλάβουν στην Τελική Έκθεση Υλοποίησης αναφορές/εκθέσεις που αφορούν το συγκεκριμένο έργο. Το Κράτος Μέλος θα πρέπει να επιβεβαιώνει στην Τελική Έκθεση ότι τα μεγάλα έργα έχουν ολοκληρωθεί και βρίσκονται σε λειτουργία (εκτός αν εφαρμόζεται το τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών) και ότι έχουν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις της Επιτροπής. Επιπλέον τα Κράτη Μέλη, όπως προβλέπεται στο Παράρτημα XVIII του Εκτελεστικού Κανονισμού, οφείλουν να παρέχουν πίνακα των ολοκληρωμένων μεγάλων έργων με τις απαιτούμενες πληροφορίες. Ο πίνακας που θα συμπληρωθεί θα είναι σύμφωνα με το πρότυπο του παραρτήματος I των κατευθυντήριων γραμμών. Αναλυτικές οδηγίες για το συγκεκριμένο σημείο δίνονται από το υπ. αρ.127558/ΕΥΘΥ1227/9/12/2015 έγγραφο που αφορά οδηγίες για τις διαδικασίες ολοκλήρωσης πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007 – 2013 καθώς και από το υπ. αρ. 18682/18/2/2016 της ΕΑΣ που αφορά ενέργειες τακτοποίησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007 - 2013.
- **Έκθεση επί των Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής (ΜΧΤ).** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.5 των Κατευθυντηρίων γραμμών, καθώς και το άρθρο 67 παρ 2 στοιχείο i του Γενικού Κανονισμού, θα πρέπει στην Τελική Έκθεση Υλοποίησης να υποβληθεί κείμενο με τις πληροφορίες που απαιτούνται. Πρόσθετες πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται με χρήση του προτύπου υποδείγματος του παραρτήματος II των Κατευθυντηρίων γραμμών.
- **Έκθεση των αποτελεσμάτων.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.6 των Κατευθυντηρίων γραμμών για το κλείσιμο, σε περίπτωση που οι δείκτες οι οποίοι αναφέρονται στην τελική έκθεση αποκλίνουν σημαντικά (υστέρηση ή υπέρβαση περισσότερο του 25%) από τους στόχους που είχαν οριστεί στο Πρόγραμμα, τότε το Κράτος Μέλος οφείλει να παράσχει εξήγηση και αιτιολόγηση ως προς τους λόγους μη επίτευξης του στόχου και μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης. Αυτό θα πρέπει να έχει τη μορφή σύντομης περίληψης 3 σελίδων κατά ανώτατο όριο.
- **Τμηματοποιημένες πράξεις.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.7 των Κατευθυντηρίων γραμμών για το κλείσιμο, τα Κράτη Μέλη παρέχουν πίνακα των μεγάλων έργων μόνο, για τα οποία έχει γίνει αποδεκτή η κατά φάσεις υλοποίηση μέσω τροποποιητικής απόφασης της Επιτροπής μεταξύ των περιόδων 2007-2013 και 2014-2020 (βλ. τμήμα 3.3 των κατευθυντήριων γραμμών). Ο εν λόγω πίνακας θα πρέπει να ακολουθεί το πρότυπο υπόδειγμα που παρέχεται στο παράρτημα III των Κατευθυντήριων γραμμών. Τα κράτη μέλη παρέχουν πίνακα των μη μεγάλων έργων που πρόκειται να εκτελεστούν κατά φάσεις (βλ. τμήμα 3.4 των κατευθυντήριων γραμμών) ύστερα από αίτημά τους, χρησιμοποιώντας το πρότυπο υπόδειγμα του παραρτήματος IV των Κατευθυντήριων γραμμών. Αναλυτικές οδηγίες για το συγκεκριμένο σημείο δίνονται από το υπ. αρ.127558/

ΕΥΘΥ1227/9/12/2015 έγγραφο που αφορά οδηγίες για τις διαδικασίες ολοκλήρωσης πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2007 – 2013 καθώς και από το υπ. αρ. 18682/18/2/2016 έγγραφο της ΕΑΣ που αφορά ενέργειες τακτοποίησης των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2007 - 2013.

- **Μη λειτουργούσες πράξεις.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.8 των Κατευθυντηρίων γραμμών για το κλείσιμο, τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να υποβάλουν, με την Τελική Έκθεση, πίνακα των μη λειτουργουσών πράξεων (βλ. τμήμα 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με τις μη λειτουργούσες πράξεις), χρησιμοποιώντας το πρότυπο υπόδειγμα του παραρτήματος V των κατευθυντήριων γραμμών. Αναλυτικές οδηγίες για το συγκεκριμένο σημείο δίνονται από το υπ. αρ.127558/ΕΥΘΥ1227/9/12/2015 έγγραφο που αφορά οδηγίες για τις διαδικασίες ολοκλήρωσης πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2007 – 2013 καθώς και από το υπ. αρ. 18682/18/2/2016 έγγραφο της ΕΑΣ που αφορά ενέργειες τακτοποίησης των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2007 - 2013.
- **Χρησιμοποίηση τόκων.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.9 των Κατευθυντηρίων γραμμών για το κλείσιμο καθώς και με το άρθρο 83 του Γενικού Κανονισμού, όλοι οι τόκοι που παράγονται από την προχρηματοδότηση, σε οποιοδήποτε επίπεδο (κεντρικός φορέας, ενδιάμεσος φορέας), θεωρούνται πόροι για το Κράτος Μέλος με τη μορφή εθνικής συμβολής του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιούνται για ενέργειες που αποφασίζονται από την διαχειριστική αρχή στο πλαίσιο του υπόψη προγράμματος. Για συνολικές επιδοτήσεις (άρθρο 43 στοιχείο γ) του γενικού κανονισμού), οι κανόνες που διέπουν τη χρήση κάθε παραγόμενου τόκου περιλαμβάνονται στις διατάξεις της συμφωνίας που έχει συναφθεί μεταξύ του κράτους μέλους ή της Διαχειριστικής Αρχής και του (των) Ενδιάμεσου (-ων) Φορέα (-ων).
- **Υποβολή εκθέσεων σχετικά με την τήρηση των ανώτατων ορίων της χρηματοδοτικής κατανομής.** Σύμφωνα με το σημείο 5.2.10 των Κατευθυντηρίων γραμμών, τα Κράτη Μέλη παρέχουν στην Τελική Έκθεση Υλοποίησης, χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις δαπάνες που δηλώνονται με βάση τα ανώτατα όρια που ορίζονται στον Κανονισμό (δηλαδή ανώτατα όρια των μεταβατικών και μη μεταβατικών περιοχών, η κατανομή μεταξύ των επιχειρησιακών δαπανών και επενδυτικές δαπάνες βάσει ειδικών κονδυλίων για εξόχως απόκεντρες περιοχές, η κατανομή μεταξύ της ΕΚΤ και το είδος των δαπανών του ΕΤΠΑ και της Τεχνικής Βοήθειας).

Για ερωτήματα σχετικά με το περιεχόμενο της εγκυκλίου, οι εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να απευθύνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΕΥΣΣΑ, η οποία θα τα προωθεί προς επίλυση στις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΑΣ και της Αρχής Πιστοποίησης. Τα ερωτήματα θα αποστέλλονται στις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις: dimitrelos@mnec.gr, mmakrandreou@mou.gr, epapageorgiou@mnec.gr.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΡΚΟΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- Εδική Γραμματέα Διαχείρισης ΕΠ Τομεακών ΕΤΠΑ & Ταμείου Συνοχής, κας Ε. Φωτονιάτα
- Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ ΕΚΤ, κου Γ. Ιωαννίδη
- Περιφερειάρχες

Κοινοποίηση

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»**

Προϊστάμενη Δ.Α κα Α. Φέτση

Λεωφ, Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **"Υποδομές Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη"**

Προϊσταμένη κα Ζ. Παπασιώπη

Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **« Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»**

Προϊσταμένη Δ.Α. , κα Αν. Καρκούλη

Θεοφιλοπούλου & 18 Μεναίχμου, 117 43 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. **" Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση"**

Προϊστάμενο κ. Σ. Γώγο

Κωνσταντινουπόλεως 45-49, 118 55 Αθήνα

Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
Τομέα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Λέκκα, 23-25, Αθήνα, 10562

Προϊστάμενο κ. Μ. Γιαμπουρά

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης**

Προϊστάμενο κ. Β. Πιτσινίγκο

Ηροδότου 20, 691 00 Κομοτηνή

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Κεντρικής Μακεδονίας**

Προϊσταμένη κα Α. Ωραιοπούλου

Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Δυτικής Μακεδονίας**

Προϊστάμενο κ. Χ. Κιουρτσίδη

ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο -ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Ηπείρου**

Προϊσταμένη κα Ευγ. Παπανικολάου

8ης Μεραρχίας 5-7, 45 445 Ιωάννινα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Θεσσαλίας**

Προϊσταμένη κα Μ. Σαραφίδου

Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Ιονίων Νήσων**
Προϊστάμενο, κ. Π. Οικονόμου
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Δυτικής Ελλάδας**
Προϊσταμένη κα Αλ. Σταθοπούλου
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Στερεάς Ελλάδας**
Προϊστάμενο κο. Κ. Λέμα
Υψηλάντου 12, 351 00 Λαμία

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Αττικής**
Προϊστάμενο κ. Δ. Δρόση
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Πελοποννήσου**
Προϊστάμενο κ. Αντ. Ψαράκη
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Βορείου Αιγαίου**
Προϊστάμενο κ. Γ. Πλακωτάρη
10 χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Νοτίου Αιγαίου**
Προϊστάμενο κ. Αντ. Βουτσίνο
Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας **Κρήτης**
Προϊσταμένη κα Μ. Κασωτάκη
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των ΕΠ του Στόχου **"Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία"**
Προϊσταμένη κα Ε. Κατσιγιάννη
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, Πυλαία, 57001, Θεσσαλονίκη

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού

Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων
Νίκης 5-7, 101 80 Αθήνα

Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

Πρόεδρο Δ.Σ. κ. Παναγιώτη Πάντο,
Λουίζης Ριανκούρ 78Α, 115 24 Αθήνα

Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.)

Διευθύνοντα Σύμβουλο Δ.Σ.
Μυλλέρου 73-77, 104 36 Αθήνα

Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών - Αναπτυξιακή Ανώνυμος Εταιρεία Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Α.Τ.Α. Α.Ε.)

Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
Προϊστάμενο, κ. Παναγιώτη Οικονομάκο
Βουλής 5, 10180 Αθήνα

Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού

Υπόψη Προϊσταμένου κου Π. Νταή
Θεμιστοκλέους 87, 10682 Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Υφυπουργού κ. Α. Χαρίτση
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, κου Π. Κορκολή
- Προϊστάμενο ΕΑΣ, κ. Ι. Φίρμπα
- ΕΥΣΣΑ
- ΕΥΣΕ
- ΕΥΘΥ
- ΕΥ ΟΠΣ
- ΕΥΚΕ
- ΕΥΣΕΚΤ
- ΕΥ ΑΡΧΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ